

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עפ"י 26-05-48390 עבאס נ' מדינת ישראל

תיק חיזוני : 471641/2023

בפני כבוד השופט זיו אריאלי
המערערות :

פאטמה עבאס,
ע"י ב"כ עו"ד ראפת (רפלי) אסדי ואח'

- נגד -

המשיבה :
מדינת ישראל
שלוחת תביעות תעבורה חיפה

פסק דין

1. לפניי ערעור על פסק דינו של בית המשפט לתעבורה בחיפה, אשר ניתן ביום 19.4.26 [פל"א 6502-11-23]. המערערות הורשעה על פי הודאתה בביצוע עבירות של נהיגה ברכב ללא ביטוח וכן היתר נהיגה לבלתי מורשה. על המערערות נגזרו העונשים הבאים : חודש מאסר על תנאי למשך 3 שנים ; פסילת רישיון נהיגה לתקופה של 5 חודשים ; פסילה על תנאי לתקופה של 3 חודשים ולמשך 3 שנים ; קנס כספי בסך 1,500 ₪.
2. מלכתחילה הוגש הערעור כנגד הכרעת הדין וגזר הדין. במהלך הדיון ולאחר שנשמעו הערות בית המשפט צמצם ב"כ המערערות את הערעור לעונש בלבד.
3. בקצרה ייאמר כי ביום 15.11.23 הוגש כתב האישום לבית המשפט קמא. על פי המתואר בו, המערערות היא הבעלים של אופנוע מסוג קואנג יאנג ; בתאריך 26.10.23 נהג ברכב הנ"ל מר אדם מחאמיד, בהיותו בלתי מורשה לנהיגה בסוג הרכב. בנוסף, התירה המערערות למר מחאמיד לנהוג ברכב בידיעה כי תעודת הביטוח אינה בת תוקף לשימוש ברכב.
4. בדיון שהתקיים ביום 16.12.24 הודתה ב"כ המערערות בשמה של המערערות בעובדות המפורטות בכתב האישום, ולפיכך הורשעה המערערות בעבירות שיוחסו לה. התיק נדחה ליום 28.1.25 לשמיעת טיעונים לעונש. המערערות לא התייצבה למספר דיונים, אף לאחר שניתן בעניינה צו הבאה. ביום 18.9.25, ולאחר חילופי סגורים, הוגשה בקשה מטעם המערערות לביטול הכרעת הדין, תוך שנטען כי באת כוחה של המערערות הודתה בעובדות כתב האישום ללא ידיעתה של המערערות.
5. בדיון שהתקיים ביום 14.12.25 נשמעו טיעוני הצדדים בבקשת המערערות לביטול הכרעת הדין. בית המשפט הורה לבאת כוחה הקודמת של המערערות למסור את תגובתה באשר לנסיבות המפורטות בבקשה לביטול הכרעת הדין, וזו הוגשה כבר ביום 15.12.25.
6. בדיון מיום 1.2.26 ניתנה החלטת בית המשפט קמא בבקשה לביטול הכרעת הדין. בית המשפט קמא דחה את הבקשה, תוך שנקבע כי המערערות הסכימה לייצוג בדיון ולהודאה במיחוס לה. נקבע בנוסף כי לא קיים חשש לעיוות דין, וכי אין מקום להורות על ביטולה, לאחר שהבקשה לביטול הכרעת הדין הוגשה כ- 9 חודשים לאחר שהמערערות הודתה והורשעה. שיהוי המערערות והתנהלותה הדיונית מצדיקים, כשלעצמם, את דחיית הבקשה. התיק נדחה לשמיעת טיעונים לעונש ליום 24.2.26.

7. ביום 24.2.26 נשמעו טיעוני הצדדים לעונש. ב"כ המשיבה טענה כי המערערת פגעה בערכים חברתיים שעניינם סיכון חיי אדם, וכן שמירה על שלטון החוק. הנזק שהיה צפוי להיגרם למשתמשי הדרך בשל מעשי המערערת - משמעותי. משכך נטען כי יש להשית על המערערת עונש מאסר בפועל, וכן להורות על פסילת רישיון הנהיגה לתקופה שלא תפחת מ- 3 שנים.
8. ב"כ המערערת טען כי האדם שהמערערת התירה לו לנהוג ברכב - הוא ארוסה. היא ידעה כי הוא מחזיק ברישיון לאופנוע. בניגוד לטענת המשיבה - לא מדובר במי שאין לו כל ניסיון ברכיבה על אופנוע. בידו רישיון לאופנוע, אך לא בדרגה הנדרשת לאופנוע השייך למערערת. נטען בנוסף כי האופנוע היה רשום על שמה של המערערת משיקולי מיסוי, אך מי שעשה בפועל שימוש באופנוע - הוא הארוס.
9. ביום 19.4.26 נגזר דינה של המערערת. בית המשפט קמא קבע, בין היתר תוך הפנייה לפסיקה המשקפת את מדיניות הענישה הנוהגת, כי מתחם העונש ההולם נע בין מאסר מותנה לבין מספר חודשי מאסר בפועל, וכן עונש פסילה הנע בין 12-3 חודשים.
10. עוד נתן בית המשפט קמא דעתו להודאת המערערת, לעובדה כי לחובתה עבר תעבורתי שאינו מכביד וכן לעובדה כי לטענתה האופנוע רשום על שמה מטעמי מיסוי בלבד. נקבע, כי מעשי המערערת מצדיקים ענישה מוחשית, אם כי יש לתת את הדעת גם לנסיבות המקלות שפורטו לעיל. משכך, הרי שיש להטיל על המערערת עונש המצוי ברף התחתון של המתחם. על המערערת הוטלו העונשים כמפורט לעיל. מכאן הערעור.
11. כאמור, מלכתחילה הופנה הערעור גם כנגד הרשעת המערערת, והחלטת בית המשפט קמא מיום 1.2.26 (בה נדחתה בקשת המערערת לביטול הכרעת הדין). במהלך הדיון שהתקיים לפניי חזרה בה המערערת מטענותיה ביחס להרשעתה, ומיקדה הטענות אך לעניין חומרת העונש. נטען כי העונש שהוטל על המערערת מחמיר יתר על המידה - זאת על אף שבית המשפט קמא ציין כי בכוונתו להטיל על המערערת עונש המצוי ברף הנמוך של מתחם העונש ההולם. נטען כי נסיבות המקרה ייחודיות - המערערת התירה לבן זוגה לנהוג ברכב, תוך שהיא מודעת לכך שלבן הזוג יש רישיון נהיגה תקף (אם כי לא הייתה מודעת לכך שרישיון הנהיגה שלו אינו לדרגה המתאימה לסוג האופנוע שבבעלותה).
12. המשיבה, מנגד, סומכת ידיה על גזר דינו של בית המשפט קמא.
13. לאחר עיון בתיק בית המשפט קמא (לרבות גזר הדין), הודעת הערעור על נספחיה ולאחר ששמעתי את טענות הצדדים הגעתי לכלל מסקנה כי יש מקום לקבל את הערעור באופן חלקי, ולהקל קמעא בעונש שהוטל על המערערת.
14. כידוע, ערכאת הערעור אינה גוזרת את הדין מחדש והתערבותה בגזר הדין שהוטל בערכאה הדיונית - שמורה למקרים בהם העונש סוטה ממדיניות הענישה הנוהגת או שנפלה בו טעות משמעותית.
15. לטעמי בית המשפט קמא ניתח וזיהה נכונה את הערכים המוגנים העומדים בבסיס העבירות בהן הורשעה המערערת. אף איני סבור כי נפלה שגגה בקביעת מתחם העונש ההולם. עם זאת, נראה כי גזר הדין הקפיד יתר על המידה עם המערערת.
16. נסיבות המקרה ייחודיות: המערערת התירה לבן זוגה לנהוג ברכב, כאשר יש רגליים לטענה כי בן הזוג הוא המשתמש הקבוע באופנוע [למערערת עצמה אין רישיון נהיגה לרכיבה על אופנוע, ואילו בן הזוג מחזיק ברישיון נהיגה, אם כי לא לדרגה של האופנוע מושא כתב האישום]. עברה התעבורתי של המערערת - אינו משמעותי (לחובתה 3 הרשעות קודמות, בעבירות של ברירת משפט). אין אינדיקציה לביצוע עבירות נוספות, לאחר ביצוע העבירה מושא הליך זה. המערערת הודתה וחסכה זמן שיפוטי יקר. משכך, מקובלת עליי קביעת בית המשפט קמא לפיה עניינה של המערערת מצוי בחלק הנמוך של מתחם העונש ההולם. עם זאת - בכל הנוגע לעונש הפסילה הוטל על המערערת עונש המתקרב לחלק האמצעי של המתחם שנקבע.

17. אשר על כן אני סבור כי ניתן להסתפק בעונש פסילה בפועל מתוך יותר מזה שנקבע על ידי בית המשפט קמא.

18. אני מקבל לפיכך את הערעור מעמיד את תקופת הפסילה בפועל על 3 חודשים (תחת 5 חודשים שנקבעו בגזר הדין של בית המשפט קמא). אין שינוי ביתר רכיבי הענישה.

המזכירות תעביר את העתק פסק הדין לצדדים.

ניתן היום, ל' סיוון תשפ"ו, 15 יוני
2026, בהעדר הצדדים.